

HRVATSKA RIEČ

Predplata: na tromjeseč 3 Krune.
na godinu 6 Krune.
Pojedini broj stoji 6 para.

Izlazi sredom i subotom

Oglaši, priobčena pisma, za-
hvale itd. tiskaju se po 30 para peti redak-
cija ili po pogodbi.

Poruka

„Kremenjačkim vodjama“.

Neka Kremenjački vodje izaberu odbor između svojih pristaša. Neka taj odbor — kojemu će načelnik biti na razpoloženje, samo ako im je po volji — pregleda blagajnu i svaki spis na občini, pa neka izreče svoj sud o današnjoj i o bivšim upravama.

Preporučamo tom Kremenjačkom odboru, da pregleda takodjer i djelovanje njegovih ljudi, kad su upravljali „Kotarskom Gospodarskom Zadrgom“.

Tko bude krv, neka ga se preda državnom odvjetniku.

U Šibeniku se odavna vode izbori i odavna se je počela borba pučkih prava i graganskog poštenja proti sili, samovolji i nepoštenju.

U Šibeniku su odavna dva tabora, koja se bore.

ZAPLJENJENO

Znadeće gdje vam trebaći.

Hoćeš li u tabor pučkih prava i gradjan-skog poštenja?

Znadeće gdje vam je ostati, odnosno doći, a da dokrajte pobedu sviju.

Prvi izboru svoga zastupnika treba biti daleko od klevetičke strasti i treba vrdo odlučiti, da se svoj glas ne smije dati goremu od sebe t. j. onom koji je grde i razuzdanije živio i nepoštenje radio od običnog kakvamndrago čovjeka.

Razmišljati treba o djelima i u javnom i u domaćem životu onih, koji se namaju da budu izabrani za zastupnikā.

Svi dobri Hrvati znaju da im je dužnost glasovati za Dra A. Dulibića. I to ne jer bi tako htio ili želio Dr. A. Dulibić, nego jer tako moraju da glasuju svi, koji cijene i štuju nauku, radostnost, poštenje, svi koji se bore za napredak ove upravošćene zemlje; svi koji znaju da je poštivanje kreposti najprije uvjet svakog napredka; svi koji stjuju što je plemenito i dobro i koji žele i rade da plemenitost i dobrota pobedi nad zločom i podlosti.

Zaplijenjeno.

Stari borci složni su svi sa mladima i svi složnim silama hoće da ovaj grad i ovu občinu i ovaj kotar oslobođe od sile, od samovolje, od razuzdanosti, od razsipnosti, od nepoštenja.

Kremenjački vodje, pokažite samo na jedno vaše djelo učinjeno za dobro Šibenika, pokažite na i najmanju svetu novcu, što ste je uložili za korist Šibenika, pokažite na jedan vaš čin, kojim bi se Šibenik mogao dići, recite, čim se možete povoljiti, čim ste stekli pravo, da se narodu preporučite, da mu zastupnika namećete, da ga na bunu zovete, da ga oko sebe okupite.

Narod vas je, kremenjačke vodje, pobalio, jer je bio vás sit i presit. On vas više ne će na oči, a vi se kô sablasti opet dižete i kao prokletnici hoćete da opet širite zlo, otvor, razdor u njemu, da ga raztrojite, pa da se opet podignite na njegova ledja, da ga opet gnjavite i glodjete kao biesni i gladni vuci.

Poštenje i rad i na ovim izborima mora pobediti, a ovom pobjedom koraknut ćemo još jedan korak bliže k slobodi cijelogu našega naroda i domovine.

U to ime, izbornici, —: Bog i Hrvati!

Pred izbore.

Zaplijenjeno.

Kako su občinom upravljali Iljadići.

U predprošlom broju "Hrvatske Rieči", dokazali smo da brojevima da je Iljadičina uprava naprilažila narodu na ledja dug od jednog miliona i dve stotine hiljadu kruna.

Pozvali smo ih neka izaberu odbor između svojih pristaša, koji neka pregleda Občinu i Gospodarsku Zadrgu, pa tko bude krv neka ga se preda državnom odvjetništvu.

Svemu ovome oni se nisu odazvali niti će se odazvati, s jednostavnog razloga, jer nemogu.

Oni će se samo lukavo izmotavati, lagati i varati dobri i neuki svjet, po njihovom starom običaju.

Oni će svajljivati krvnju na Petru i na Pavlu, a sebe će prikazivati kao nevine janje.

Ali mi im nećemo to dopustiti. Mi smo brojevima dokazali koliki dug mora narod platiti, a oni neka isto sa brojevima dokažu, gdje su sve to potrošili. Oni ne će krvnju na nikoga svaliti, jer ćemo početi iznášati občinske namire i račune sa njihovim podpisima i jer svak znade, a i oni isti potvrdjuju, da su samo bili gospodari na Občini.

Baš za to nesme se nikoga drugoga na odgovornost pozvati nego samo njih.

Oni u razgovoru po Poljani svajljivaju krvnju na pokojnog vitez Šupuka. To je skrajnja bezdušnost, jer svak znade, da je pokojni Šupuk bio odsutan iz Šibenika svake godine po osam mjeseci i da on nije nikada upravljao občinskom blagajnom, niti je držao ključa.

Občinskom blagajnom upravljali su Iljadići, a pokojni Šupuk, kad je vido, kud je Mijo Iljadić zabrazdio, potjerao ga je iz občine. I pučanstvo, koje je plačalo, sada samo njih pozivlje, neka mu dokažu, što su tolikim novcima učinili za selo, a što za grad. Neka dokažu, gdje su sada dobra i pametna učinili. Neka dokažu da občina nije pomogala njih i njihove tjesne prijatelje, što smo već dokazali i što ćemo unaprijed dokazati nepobitnim pismenim dokaznicama, a državni odvjetnik će prosuditi, jesu li njihova djela kažnjiva ili ne.

Nugzredno smo spomenuli, da je Rora dobio na Klaočini preko sto hiljada kruna pravom Iljadičića kao občinskih upravitelja, nuzgredno smo spomenuli čim se je Marinović okoristio takodjer njihovom privolom, a u sljedećem broju "Hrvatske Rieči" sve ćemo to čisto i bistro dokažati njihovim računima. Dokazati ćemo takodjer kako su Iljadičići podpisivali namire, da netko prima novaca iz občinske blagajne za nešto što Občina nije bila u dužnosti platiti i što je občina već na drugom mjestu izplatila itd.

Do sada smo šutili, jer smo mislili da će oni mirovati ili barem ne dirati u neokajano poštenje, ali smo se uvjerili da oni nisu ljudi i kao takovi da nezadužiti za pristojnost. Oni, koji su prepuni grieha, usudjuju se ima već mjesec dana napadati i dirat u poštenje čestitih osoba kao što su Dr. Dulibić i Dr. Krstelj i mnogi drugi. Zato smo, mi, ustupljivi Jobovi, prisiljeni prekinuti naš muk i dokažati svemu svjetu i što su ti kremenjački vodje.

Zaplijenjeno

Izborna borba.

Svukud po svetu ima stranaka i stranke se medju sobom bore.

A za što se bore?

Da jedna misao prevlada nad drugom, da djelovanje jedne vrsti nadvlada djelovanje druge. Možemo reći da se svukud misao napredka bori proti misli nazadka.

Napredak je obće dobro, poštene upravljanje, jednakopravnost čovjeka i nareda.

Nazadak je samozivstvo, gušenje, silevitje, gospodarenje nad čovjekom i nad narodom.

Napredak je prosvjetljenje, podizanje svega što oblakšava život naroda.

Nazadak je tmina, divljaštvo, zapuštenost.

Napredak je ljubav, dobroćinstvo, bratstvo.

Nazadak je mržnja, tlačenje, kamatištvo.

Napredak je podizanje škola, puteva; nazadak je protim svenu tomu.

Napredak je pošteno življenje i poštena zaslužba.

Nazadak je zlo življenje i zaslужba na tudi račun.

Napredak je raditi za obće dobro naroda.

Nazadak je bogatiti se na teret narodnih ustanova.

Napredak je za narod, za domovinu pošteno živjeti i častno umrijeti.

Nazadak je ne brigati se ni za narod ni za domovinu, nego upropasčivati i narod i domovinu samo ako je to od osobne koristi.

Napredak je raditi za domovinu i ne namećati se.

Nazadak je **ništa** ne raditi i namećati se bez ikakve krepstvi i zaslube.

Oko ove mjesi **napredka i nazad-ka** kupe se razni ljudi, a ti ljudi sačinjavaju stranke.

Kakvi su ljudi takve su i stranke.

U Šibeniku imademo takodjer stranaka, i oko tih stranaka kupe se razni ljudi.

Koji, kakovi?

Razsudjujte, izborici, i **prispodabljajte**.

U jednoj skupini su kao vodje Marinković Niko, Rora Paško, Dane Bailo, Margetić, Vežić, Ilijadići. Ovo su glavni vodje. Štab,

Jesi li ovo ljudi napredka? Jesu li ovo ljudi koji mogu poštenim namjeram i dobrim osjećajem izabrati čovjeka koji bi imao da zastupa obič narodni napredak?

Nisu i **sto puta** nisu.

To svak zna, pa je s toga **dužnost** svih onik, koji su na napredak naroda proti takovim boriti se i u borbi voditi sve dok im se oduze **savku mogućnost**, da se nameću i u javne posle pačaju, jer **takovi** za javne posle **ne smiju** biti.

Dužnost je još svih onih, koji su progledali, upućivali **zavedene**, da ne bi, u dobroj vjeri, bili slijepli oruđjem u rukam tih **samoživaca**.

Eto u tomu sastoji izborna borba u Šibeniku.

Svi koji ste za napredak i dobro Šibenika i domovine, **na posao!**

Izborne dôkonic.

Izgubljeni. Čujemo da se iz ostavštine pok. Marka i Vice Živković-Šupuka izgubilo 67 ovaca, 2 kože, 15 janaca, 7 krava, 7 volova, 10 teladi, 16-20 kamenih stuba, **zlatan sat i cielo** pokutstvo pok. Marka Živković-Šupuka.

Bilo bi dobro da se pošteni onaj čovjek koji je te stvarice našao, javi jer bi bio nagrađen.

Majstorijsa upravljanja tudjim imetkom. Upućujemo svakoga, koji bi htio da se uvežba u upravljanju sa tudjim imetkom, neka se obrati gosp. Mijo Ilijadići. Tu umjetnost on pozna posve vještac, jer njemu tude imanje od K 80.000 kroz tri godine njegove uprave dalo 6000 kruna prihoda. A i to je mnogo!

Bila bi grehota da se tko god ne podje u njega isti . . .

Živo! Živo! Tko? To zna svak, a osobito obitelj Ilijadića. Živo Dr. Vice! Uzoriti, Poznati, Učeni, narodni, najprikladniji, plemeniti, najvrjedniji dorasi.

Živio! Živo! On je dug i vriedan kad se pruži na **divanu**.

Živio! Živo! kliče obitelj Ilijadića i njihov vodstveni odbor t. j. Niko Marinković, Mijo, Vice i Mate Ilijadića, Don Marko Vežić, Rora Paško, Dane Bailo, Pavasović, Margetić i njima slični.

Zašto oni to kliču?

Bože moj, to svak zna. Za to jer oni imaju **dobre namjere**, ne misle varati i jer su obuzeti **najboljim osjećajim**.

Koju su ti njihovi najbolji osjećaji? Dobre namjere? I za što neće oni varati?

I to svak zna. Živo, Živo, Živo!

Veliki oglasi. Čujemo da se Dr. Vice maljutio što se proglašio njegovo Veliko i Prezime ne posve malim oglasima. Nalijuto se i stado u oboru pa, hajdi rekoše: Dr. Vice je dug, zašto da i oglasi ne budu veliki?

Smisljeno, odlučeno, izvršeno. I sada može štititi po gradu — ako niste znali da je Dr. Vice velik i vriedan. A to morate vjerovati; jer je tako crno na bijeli i velikim slovima i na velikoj karti. Razumijete, na velikoj karti, da je Dr. Vice velik i vriedan.

Ako tu niste znali prije, sad znate.

Osudjen. Niko Marinković urednik kremenačkog klepetala bio je jučer osudjen, jer gospodin mislio da može klepetati, a ne opozvati klepete. Ovo je prva osuda, a bit će ih još.

Nije pisati kao petrouje prodavati, bolnicom i vatrogasnim družtvom upravljati itd.

Zrcalo. Kremenački vodje mogu danas u svom klepetalu — ako izadje — naći zrcalo

svog postjenja u izpravku radi kojeg je štor Nikica bio osudjen.

Svetlost. Čuje se da ima izači veliko „Svetlo“, koje baš ne svjetli. Može biti da ćemo to „Svetlo“ razvjetiti tako da će ikogod od velike svjetlosti **obnevediti**.

Ima kod nas još **malo ustrpljenja**, a džebane mnogo.

Razbolio se. Čujemo da se visoki Dr. Vice razbolio. Mnogo po stolicam skakao, mnogo se lupao, pa raztresaon ono košćica. Jedan buletin pak javlja da je u velikoj foci vježbanja progucao puno škalje, pa ga drob muči. „Kremenačke Vodje“ čekaju da im rodi novog zastupnika.

Gospodin Rossini se ljuji što ga metnulo u Zapisnik kremenačke skupštine. Veli da on nije kremenač i da bi se stido biti u državi Pavasović i Margetiću. Mi bi u to vjerovali, ali nam kažu da su ga nječi i vidjeli s njima **šoto braco**, i da su ga djeca gledala i čudila se.

Izpravak. Na naše uredništvo došao je jedan kremenačak, da nas uvjeri, kako ono nije predlog Marinkovića, da se **Supukova slika** iz čitaonica bací u zahod, već da je to bio predložio ist Dr. Vice Ilijadić, a Marinković da je taj predlog Dr. Vice najviše podupirao.

To još bolje dokazuje, kako je Dr. Vice o buzet najboljim osjećajima.

Vesti.

Prilog. Večeras će izaći prilog „Hrvatske Rieči“ sa razgovorom *Daje i Marina*.

Danas se može dobiti „Hrvatska Rieč“ kao u večernji prilog kod g. Grimana. Sutra u nedjelju i list i prilog moći će se dobaviti u Hrvatskoj tiskarni.

Izbori. Iz okoline nam javljaju da se k njima iz grada zaličju poznati smuljivci, ali da se vraćaju duga nosa. Ovi smuljivci nose poštu svoga saveznika i prijatelja. Ali to pošta nije još nikomu nahudila, jer se ljudi po drugovijetu poznavaju. Sva tajna dogovaranja, svaki tajni ugovori ostaju bez uspijeha.

U občinama Tisnoga, Skradina, Vodica, Zlarina smuljivci ne mogu se ni pokazati, te se tu preko druge i treće ruke služe **zavarunjeni**, ali i te mreže su im razkinute.

Zapisnik.

kremenačka skupština držane na Poljanu dneva 21. travnja 1907 za izbor jednog zastupnika na carevinsko Vlade.

(Pristupila se (vidi zadnji broj Hrvatske Rieči))

Pristupili su:

1. **Ilijadić Mijo**, prvi glavni govornik.

2. **Marinković Niko**, izvjestitelj o trgovini sa občinom.

3. **Rora Paško**, izvjestitelj občinske kremenačke.

4. **Ilijadić Mate**, izvjestitelj o djelovanju bivše Kotarske gospodarske Zadruge.

5. **Balo Dane**, izvjestitelj proti kamatništvo.

6. **Pavasović, Margetić i Rossini** i drugi kremenački.

Zapisnici: **Vladimir Lovrić Činovnik, Adolfo Makale** trgovac.

Ilijadić Mijo prosljediye: Moji vjerni kremenači! Dokazao sam vam za sada samo mali dio od onoga što je naša familija učinila dobra za Šibenik i za selu. Posle čin van kazati viđe. Dokazao sam vam, da je sada gospodarska zadrga da moli bratu Mati. Dokazao sam vam što smo dali Marinkoviću. Sada polazi red na Roru. Ali prije roči čin van samo malo riječi, da se bolje razumimo.

Rora i moj brat Mate uvjek su se odlikovali. Oni su bili uvjek branitelji poštenja kuce Ilijadićne. Da smo mi pošteni i prvi prijatelji putu, to već svak zna: to znadi i rebici po kumama. (Glasovi: znamo, znamo, Živo naš pošteni Mićun.)

Bio je Dr. Zlatarović u Šibeniku. I on se je bio usudio dirati u nas, ali mi smo pramo njemu bili velikodušni. Istina je, da su njega iz zasjede hijeli ubili i smrtonosno su ga ranili. Moj brat Mate bio je svjedočak. I Rora je bio svjedočak. Zlobni hrvati svasta su govorili i pisali.

Mom brata Mati dala se je za zasluge gospodarsku zadrgu, a Rora se je za njegove zasluge moral da postani kremenački.

Dok sam ja na občinu bio gospodar, Rora davao je občinsku blagajnu samo po dve hijede kruna na godinu, za kremenačku, Kašnje i baš godine 1900, kad je Supuk mene potpisao iz občine, onda su Rori davalni samo placu od K 2000 na godinu i džubar, a občina je utjeravala do šestnajst hijada. Kad su pak došli na občinu nesretni hrvati, onda su potjerali posve Roru i sada ob-

čina utjeraje od kremenačkih novaca, da se ni broja nezna. (Rora: to je sve živa istina, sram ih bilo.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

Mijo nastavlja: Ma molim vas, dragi kremljaci, li je to pravo? Ja mislim da je bolje da se pomazuš zasluzni ljudi, kao Rora, nego li občina. *Kroz deset godina dobio je Rora nesto preko sto hiljada kruna.* A što je to njemu? on je zasluzio više. (Dane Bailo: Jeste, svi smo zasluzili.)

HRVATSKA RIEČ

MARIN i DUJE.

(Razgovaraju u Matosića pri časici).

Duje: Sjedi sam i pištuća, pa sve sobom govorim.

Privari me, nema ga.

Marin: Nisam, evo me. Ol ti misliš da sam ja Lovrić? Jema sam posal. Ma nis puno čeka, kako mi se parti.

Duje: Ne jidi se, Marinje, nisan. Ma di smo ono ostali zadnji put?

Marin: Nismo ni počeli. Bi san ti rekla da mas Lovrić prevari, da je unut. Ovamo kvarat i porciun trip.

Duje: Dobre su a ni nino loše. A s kin si govoriti u Šibeniku? koga si pozna?

Marin: Govori sam a puno svita. I po butigijin i po lokandan. Ma jopet sam najviše u Petrića?

Duje: Pa?

Marin: Pa san i šti i ču puno stvarij. Preženpio, u Šibeniku su judi pamečniji nego sli misli. Ne bacali puno ako im je dan govoriti i ovo i ono a dila ne odgovaraju. Anci jedan mi je rekà, da je on bi u Kini i da Kineti imaju proverbil, da je naigori laživac oni koji puno govori o svom poštenju.

Duje: Viš, to me peršadije.

Marin: Onda smo stali govoriti o partit. I rekli su mi da su oni Hrvati i da je njihova komuna u dobrin rukam. I još da su se borili za ovu komunu priko trideset godiš.

Duje: Biće ka i mi pod Bojamonton.

Marin: I gore i gore, u njih je i jedan likar, furešt, iz Krovacije, bi deboto ubiven za to je tif da lavura za dobro puka.

Duje: Ma mi govorio? Kad je to bilo? Ko ga je ubi?

Marin: Likar je bi od partita današnjega, ča je na upravi komune danas. Znás od onih pravaskih. Od judih koji ne gledaju di su, vengo di dojdu tu i lavuraj i srce i dušon sa napridak mista i puka. Ti judi govorido, da kad je mistu i puku boje, da je i njima, i da će oni oti njihovi sinovi sa svojin puškom učiniti od našega naroda naciun, koja će bit go spoda u svojoj patriji.

Duje: E, pa tako i vaja. Pa za to ne vaja ubijetude.

Marin: Eto, sad si daša na moju. Oni likar je ſa bijan večer sa ženom ſoto braço u ſpitalt, pak su ga dočekali na tradimentat.

Muje: To su bili gore nego bestje.

Darin: I je, brate, mar oſtaf' mo' to, promiſli ſamo, da je oni likar bi kontra onima koji su derali puk i svaki dan u Boga skicetovati bidnu kausu od komune. A da ne znaš koji su to bili?

Duje: Ma da pišu to oni koji su danas na komuni? Ca?

Marin: Bog s' tobom oni koji su danas to su ti judi pravi ka i oni likar. Anci ču san

za njih, da su pravi zmagaji za interes naše nacije.

I znaš ča tu ti reč, ovakovi neživedu i nebotatidu se na ſpale komune nego oni koji nimaju drugoga posla ven ſetati i čekat jopet prigodu.

Duje: Moća dake ni istina ča se govorilo o njih?

Marin: Ča si dite? Pozvali su oni sve kremenijske kapovarite, da izabrali komitat svojih judi i da ti dojdu na komun i da prigledaju sve konte i sadašnici i pravašnje administraciju, pak da se pridā u tamnicu ko je krit?

Duje: Pak?

Marin: Pak ništa. Jude nisu izabrali, na komunu nisu došli, a u svoje foje isto pišedu sväca. A to je ſenj da se strašidu, da lažu i da nimaju obrazu i da glodaju ſamu, kako bi lašnje mogli zavajati svit. Ma pari mi se, da in neće upati, kā svit zna i vidi za čin oni gredu.

Duje: Ma to i je ča se pravon čoviku gadi. Jer viš svaki put kad su voti oni ti stani pak ruž, psuj, inventavaj, grdi fureſte, muči bidni puk, a za? Ma za to da do komunu, da jedan od njih diventa deputat. A kad ni vot, kad je vreme lavura, onega mirnega i nepristajnega lavura, onda za njii nezna vengi ako ih vidli ſetat po Poljan.

Ču san da nisu nikad ništa učinili dobra na nastrojali da se učini, anci su mi rekli da nisu ni onoj primadoni iz Krovacije kad je bila u njihovom treatru tili nikakov prežent učiniti, jer da njihov partit ne čini ništa bez ſedute. Tako ti je bilo kad su i pozvali u komitat za pomoć ſimromje. Isto su odgovorili. Anci su to i na karti pisali. Tako oni uvik činidu, kad je za dobro koje. Uvilk se vade ſedutam, svojin partition, a neka drugi davaju pinez i neka se mučidu.

Njima je dosta u vreme voti činiti smutno, namicati se da deputata i podesata i aminstature i afešure i ča ti ga ja znan. To brate ni čist posal.

Duje: Bogme nf. I ja mislim da neće nikko s njima.

Marin: I neće. Kako oni govorido sve je za njih, ma ja san vidi da je toga puno malo, a i to ništo čeljadi zavedene, i ča ne razumi.

Duje: Ma dakle ni in ni foj pomoga? Ni sve ono ča su lagali o ſocietadi, o barakan, o ſoldin na komunu?

Marin: Ma brate, kako će im pomoći kad je sve to laž bila, kad nimaju kuraju ni doc vidit konte? Ol ti misliš da je svit čuk? Ol svit nezna kako ko žive i čim se je ko bogat?

Da meni koja karonja reča da san lupež a svit zna da nisan, ča to onoj karonji pomaze? A kad ja onu karonju pozovem da dođe vidi radi čega me bidi i da metnemo to in čaro a on neče, ča svit vaja da misli o meni a ča o nomu ozloglasitev? Ča svit vaja dačke da misli o judima na Šibenkskoj komuni koji pozivaju svoje protivnike da dojdu vidit konte, a oni nečedu?

Jemaš pravicu. Da san ja Šibenčanac staja bi daleko od kremenijskih kapovaritov kao od nečastivega, Bog s' nami. Ma Marin je još jednu samo, pa san i ja posve s tobom.

Koji je to Dulibić? Kakav je on čovik?

Ča ti o njega pripovidaš?

Viš, Dulibić, još dok bi sudac bi je poznat svitu ka pravedan i da jubi svoj jezik i svor puk. Kad su ga izabrali za deputata ni to njemu dragi bilo, ni se nameća. Molili su ga, a on se primi.

Ka je bi izabran bilo veliko veseje, prava fešta. Svak je bi kumentat, ma nisu oni koji su i danas proti njemu.

Ka je bi izabran za afešura od junte iša je u Zadar i tu on lavura kā nijedan drugi za ciliu Dalmaciju. Da ni njega teško bi na junti išlo. A to svak zna i svak se Dulibićem diči i svak ga stuje. On malo govor, ali za svoje misko i za nacijun našu puno lavura i u Zadru i u Beču.

Govorido mu da je impiegat, ma vaja da znaš, da je on u Beču prid ministriň i ciliu sviton, najprije i najviš navali na onega Handela ča nan je bi guvernatur i ča nas tvrdi.

U Zadru u Šibeniku, po svoj Dalmaciju znadeđu da je Dulibić dika od čovika, pa i isti oni pravaši u Zadru njega častidu i volidu. A kako i nečedu ka ga časti i voli oni starci kanonik u Šibeniku Vidović za koga ćeš bit ču da nikomu ne gleda u brk.

Ma kā je on taki i meni bi bilo draga mogu za njega votat. Nego znaš ča. Kā ne možemo votat, almeno da se kucnemo u njegovo zdravje.

Dobra ti je: živio Dr. Ante Dulibić i neka Bog pozivi na korist i na diku cile naše zemje! Živio!

Duje: Živio, a neka vodje kremenijska suju i nas, ni man stalo. Nek govorido da smo i iz dali. Izdali su oni svakoga pa daleko in kuća.

Marin: Dakle još jedan put: Živio Dr. A. Dulibić.

Duje: Živio, Živio!

(Oba se kucaju i izpiju čaše).

Vesti.

Naš zastupnik Dr. Ante Dulibić stigao je jučer na podne, da bude prisutan današnjoj izbornoj skupštini u našem "Sokolu". Zadržat će se dva tri dana.

Zaplenja. Jučerašnji broj naše „Hrvatske Riječ“ bio nam je zaplenjen na tri mjesto. Zaplenjen je celi članak: „Pred izbore“, druga polovica članka: „Kako su Občinom upravljali Ilijadici“, i jedan izvadak iz jednog od članka štampanih u prošlom broju našeg lista. Prideli smo odmah drugo izdanje.

Iz Skradina primili smo jučer po podne ovu brozavku: „Crni Mijo i Balo prispješe na izbornu agitaciju. Javor im posao!“

A mi dodajemo: Javor će im biti posao kamogod prispij.

Zakašnjenje. Radi jučerašnje zaplene morali smo zakasniti s izdanjem priloga, koji nije sinoć izlazi jutros.

„Sibenska Glazba“ svirati će sutra na Obala. Program: 1. Koracića (Komak). 2. Overtura k operi „Ciganka“ (Balfe). 3. Koncertna fantazija za Euphonion (König). 4. Potpuri po motivima slavenskih napjeva (Sebek). 5. Koracića Novosad. Početak koncerta u 11 i po sati pr. podne.

Priobćeno +)

Gospodinu

Mihovilu Ilijadici

Mjesto

Na tvoju ponuku, da se rendite za dve godine, biva od 2. 2. 05. do 2. 2. 07. što pri-

padaju sestraru pok. Marku Živkoviću, te koji novac da se nalazi u Luke Karadjole, porazdjele, govorio sam sa mojom punicom Ikom i sa Ivanom Balazaricem, te mi odgovorile slijedeće uoblastili me da ti ovo priobćim:

Oni pristali da se rendite diele, kako je Marko Belić njezin predžoš Luki, ili pak da se tačno izkušu rendite od g. 1905 i 1906, te da se I. Svoata od 600 Kruna koju si u stavio za svoj rad, stavi u rendite, jer neosnovano ustanjena, jer iz knjiga računa neproizliže da si ikada pozovnu dužnike na dužnost, pak i isti spisibili su u najgoru nerudu, pa po tome nagradu za poslovanje i nezaslužu, već usled zanemarivanja prouzročio štetu istim plodouživačkim naslijednicima.

II. Neće da priznaju trošak od 242 Krune za dobit i parničke troškove prouzročene parbom sa Mandom Vezićevom jer da su isti troškovi nastali usled voje nemarnosti i okornosti.

III. Neće da priznaju dobitak od 52 Krune na taksu, jer ga oni nemogu ulaziti u taj trošak koji nije njihovom krivnjom nastao, već tvojom.

IV. Hoće da bude u iskušu rendita uvršten Kr. 24 i to da dobitak Bralića Nikole pk. Jure iz Podumaca, što si ti izstavio, dok si bio upraviteljem.

V. Neće da priznaju dobitak što si ga platio Mili Živkoviću, jer ovaj dobitak nastao uslijed voje krivnje.

VI. Pošto ni nadnice, koje si uračunao za svoje nukovodjenje, pa ni ostali potrošći neodgovaraju, niti su izdaleka dokazani, pak pošto nadalje i ulazak nije posnovan, oni ih nepriznaju, te hoće da Sud o tome konačno odluci.

Poznato im je također da nisi učinio nikakav zaključak računa kô što si to morao — te da je i preko svote od tebe predata Luki Karadzoli — ostala kod tebe također jedna sotova novaca.

Da im je poznato i to da si u zadnje doba primao novaca od trećih osoba na podmuru duga Marka Živkovića-Supuka, a to si primače i učinio i bez ikakvog prava, i da ista svota nije odgovarala za podmuru, a sa tijem si izlagao u pravu zanimane stranke u pefljanje i nego.

VII. Hoće da se preda račun od sudova i što se dogodio od zlatnog sata pk. Marka, koji predmeti su u tebi.

VIII. Traže da se točno opredeli u izkazima, što spada na glavnici, a što na rendite.

IX. Hoće i zahtijevaju tačan račun od blaga što je u inventaru, jer to blago mora obstojati, kada ga je povjerenstvo u svojoj prisutnosti proglašeno, a ti taj obstanak potvrdio vlastotinim potpisom, kao što su i potpisana gg. c. k. kanclista Vranković i procjenitelj Kaik.

Eto sada vidis što oni hoće i traže. Do tebe se stoji da tu stvar uređiš kako pravica iziskuje, jer poznato je, da za životice Vice Živkovića do njegovog smrti 2/2 1905, nisi nikada podpuno izplatio niti prikazao račun njegovog po pravu opornike plodouživanja, a zatim koncem veljače 1906, ni zakonitim bilo plodoužateljim, bilo te-meljitim naslijednicim nisi prikazao niti računu, niti im ikada što isplatio.

Zato i preko najbolje volje plodoužatelji kažu, da stvar mora biti predana Sudu na razpravljanje. Odluci dakle kroz 8 dana, hoće li stvar razbirsti u najboljem redu i po pravici.

Označenjem te pak, budeš li oklevale izvršiti svoju dužnost, da će stvar u ovakovom smislu biti prikazana sirotinjskom sudu i privremenom sudu u Zadru.

Sibenik, dne 20/2 1907.

Ante Vendler.

Gornje pismo poslao sam ti poštom preporučeno 20/2. 07., te do danas nijesam primio nikakva odgovora. Pozivljem te s toga još jednom putem javne štampe da mi odgovoriš, e da uzmognem zanimanje naslijednicima kazati kada već jednom misliš račune urediti.

Sibenik, 20/4. 07.

Ante Vendler.

* Za članke pod ovim naslovom uredništvo ne prima nikakve odgovorne ostale